

Opinie Duurzaamheid

Als we de klimaatdoelen willen halen, moet ook kernenergie een kans krijgen

Om klimaatdoelen te halen is het nodig, kernenergie ook mee te nemen in de berekeningen, schrijft Geert-Jan de Haas, programma-manager nucleair onderzoek bij NRG in Petten.

Geert-Jan de Haas 22 mei 2020, 11:13

Kernenergie essentieel voor het halen van de klimaatdoelen

Er komt in ons land steeds meer aandacht voor kernenergie. Minister Eric Wiebes van Economische Zaken en Klimaat heeft de exploitant van kerncentrale Borssele gevraagd of 'hij het technisch en bedrijfseconomisch mogelijk acht met inachtneming van daarvoor benodigde investeringen, dat de levensduur van de kerncentrale op een veilige manier wordt verlengd, en zo ja voor welke periode.' Dat blijkt uit zijn beantwoording van Kamervragen van het CDA.

Ook heeft hij meerdere onderzoeken laten uitvoeren naar de mogelijke rol van kernenergie in een CO₂-vrije energiehuishouding. Een goed voorbeeld is de recente scenariostudie van de bureaus Berenschot en Kalavasta.

Dat er in ons land steeds meer wordt nagedacht over kernenergie is een goede stap. Er wordt daarmee gehoor gegeven aan de al langer klinkende oproep van onder meer de IPCC om kernenergie mee te nemen. Ook doet dat recht aan de groeiende belangstelling voor kernenergie in Nederland. Een punt van aandacht is de eenzijdige fixatie op de kosten die uit de uitgevoerde studies naar voren komt.

Bij de keuzes voor CO₂-neutrale elektriciteitsbronnen is het niet verstandig om de nadruk louter op financiële, korte termijn argumenten te leggen. Daarmee ontnemen je meteen al het zicht op de maatschappelijke baten. Zonder subsidies en stimuleringsregelingen zouden zon en wind immers ook niet op de huidige schaal beschikbaar zijn.

Als wij de klimaatdoelen willen halen, moeten alle substantiële en waardevolle CO₂-vrije energiebronnen een gelijke kans krijgen, ook financieel. Dat kan via het doorberekenen van alle kosten in de kWh-prijs, ongeacht de elektriciteitsbron. Dus bijvoorbeeld ook de gesubsidieerde miljarden van het 'stopcontact op zee' in de prijs van windenergie. Dat is iets waarvoor ook de OESO pleit, maar waar Nederland niet voor gekozen heeft.

Zo kan een gelijk speelveld ontstaan voor alle bronnen. En dan wordt kernenergie opeens heel interessant. Kernenergie is immers een bewezen technologie waarmee wij in Nederland en de rest van West-Europa al zestig jaar ervaring hebben. Kernenergie is beslist geen experiment met onzekere uitkomst. Het is een betrouwbare bron die nu al 25% van de elektriciteitsproductie in de EU voor zijn rekening neemt. Zonder CO₂ uit te stoten.

We leven, zoals Berenschot-Kalavasta terecht vaststellen, in een land waar iedere vierkante meter telt. Het is een feit dat je met twee moderne kerncentrales minimaal 3.500 windturbines kunt vervangen. Dat is interessant. Wind-op-land stuit immers ooit een keer op grenzen en ook voor wind-op-zee is de horizon eindig.

Berenschot-Kalavasta stellen dat je overproductie met duurzame bronnen kunt opslaan in waterstof. Dat dient dan als back-up bij latere energieschaarste. Veel scenario's met wind en zon in de hoofdrol vullen de back-up in met experimentele technologieën. Naast waterstof wordt ook batterijopslag genoemd. Zowel financieel als technisch bijzonder risicovol. Als het experiment mislukt, staat de leveringszekerheid van elektriciteit meteen op het spel.

Moderne kerncentrales kunnen met hun regelbaar vermogen variaties in het aanbod van duurzame bronnen opvangen. Dit geeft zekerheid. Kernenergie als zogenaamde basislast is bewezen technologie en maakt risicovolle experimenten overbodig

Onze oproep is: laat in toekomstscenario's de technische en maatschappelijke voordelen van kernenergie niet verdwijnen onder financiële korte termijn argumenten. Betrek ook die voor de lange termijn. Leg alle energiebronnen langs dezelfde meetlat. De samenleving is over enkele decennia immers gediend met een betaalbare én betrouwbare CO₂-vrije energievoorziening.

Wij hebben in Nederland dus zowel de infrastructuur als de kennis, de vaardigheden én de ervaring om met kernenergie een CO₂-vrije elektriciteitsvoorziening stukken dichterbij te brengen. Benut deze kans en benut onze gezamenlijke kennis en ervaring bij het opstellen van energiescenario's voor de toekomst.

Dr. G.J.L.M. de Haas

Programma manager nucleair onderzoek bij NRG in Petten